

EDITORS-ADMINISTRADORS: UMBERT Y MIR—Cadena de Cort, n.º 11—Palma.

DOMINICA TERCERA DESPRÉS DE PASCUA

Que hi ha gran diferencia entre l'alegria dels justs y la dels impios.

El sentit del Evangeli d' aquesta Dominica, es facil de entender: el Fill de Deu diu als Apòstols poch antes de la seu mort: *Un poch, y no me veureu, y un altre poch, y me veureu: voltros gemegareu y plorareu; el mon se gosará y voltros estareu trists; més la vostre tristesa se convertirà en goig.*

Cerquem el sentit més moral y més propi de aquest texto per la nostra instrucció.

La meteixa diferencia que existeix entre la alegria dels Apòstols y la del mon, se troba entre la dels justs y la loca alegria del pecadors. L' alegria d' aquells comensa per tristesa, però es tristesa passatjera, derrera la qual segueix el goig per no acabar mai: la alegria dels inimichs del Fill de Deu dura poch y va acompañada de tristesa inacabable. Tal es la condició de l' alegria dels justs y de la dels pecadors. Els homos de bé son afigits en aquest mon, ó se affigeixen á sí mateixos voluntariament: d' ells es de qui diu el Profeta citat per Sant Pau, que son entregats á la mort cada dia, y considerats com á ovelles p' el matadero. Els pecadors, al contrari, passan la seu vida en los pleérs; pareix que estan ecsénts de les aficcions y dels mals dels justs: no pensan més que en passar agradablement son temps; però quál es la consecuencia de tot això? La tristesa y dolor dels justs apenes ha passat, cuant se converteix en alegria; y l' alegria dels pecadors se desvaneix y se perdi per canviarse en tristesa, que no tendrà fi.

Després d'això, qui no preferirà ser afigit per poch temps ab els justs á fi de gosar eternament ab ells, á alegrarse un instant ab els pecadors per ser son company eternament en la tristesa? No creguem, emperò, que els justs sols han

de gosar en l' altra vida, perque també en aquest mon se los umpl de alegria en mitg de sa tristesa. Tal es el miracle de la Misericordia infinita de Deu, juntar l' alegria y el dolor, la consolació y la aflicció. Els reys ab tot el brill de ses corones, no poden procurarse la ditxa de viurer contents: aquesta felicitat está solament reservada al just, únic qui sempre está plè de la gracia del Espirit-Sant, sempre alegre y sempre tranquil en los accidents y revolucions del mon, fins en es punt, com diu Sant Agustí, de haverse vists sants màrtirs demostrar alegria en los tormentos.

Dirá no obstant algú, que sufreig sens ninguna consolació. No es estrany; l' Apòstol no diu que les consolacions se augmentan á proporció dels nostros sufriments, sinó de les aficcions de Cristo: ¿y cuales son aquestes aficcions? Son les que se sufreixen per Jesu-Crist, unides á les de Jesu-Crist, sufrides com les de Jesu-Crist. La consolació en aquesta classe de penes sobrepuja á les mateixes aficcions. Deu va fer plourer en altre temps el maná demunt el seu poble en el desèrt: aquestes consolacions son un maná secret que Deu fa plourer encarara en favor dels elegits, sens el cual no podrían aguantarse. Es, pues, un efecte de la misericordia Divina juntar en els justs l' alegria ab el dolor, com les roses ab les espines, com la dolsor de la mèl ab lo amargor del acivar. Ab molta freqüencia també, y per efecte d' aquesta meteixa misericordia, se juntan aquestes dues coses en els pecadors, que cercant lo que pot contentarlos y satisferlos, troban mol pochs pleérs en aquesta vida. Però d' això en tractarem expressament un altre dia.

MOSSÈN JOAN

Consells.—Esforsét, donchs, y animét, tant en fer com en patir coses repugnants á la naturalesa.

Però considera el fruit d' aquests traballs, son proxim fi y sa gran remuneració; y no te serán pesats, sinó de gran consol de la teua paciencia.—*Imit. Cap. XLIX.*—4 y 9.

SANTOS DE LA SEMANA

Dia 24 Lunes. — Santos Fidel de Sigmaringa, capuchino y mr.; Gregorio, ob. de Granada, y Santas Bona y Doda, vírgenes.

Concluyen las Cuarentahoras en las Teresas.

Día 25 Martes — Santos Marcos, evangelista; Estéban, ob. y mr.; Aniano y Erminio, obs. y mrs., y Santa Franca, vg. cisterciense.

Letanías mayores.

Puede ganarse indulgencia plenaria visitando cinco iglesias ó cinco veces una misma iglesia ó altar, teniendo la Bula de la Santa Cruzada.

Empiezan las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

Dia 26 Miércoles. — Santos Cleto y Marcelino, papas y mrs.; Clarenco y Lucidio, obs.; Ricario, pbro.; Nuestra Señora del Buen Consejo y Santa Exuperancia, vg.

Continúan las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

Dia 27 Jueves. — Santos Toribio de Mongrovejo, arzobispo de Lima; Anastasio, papa; Antimo, ob. y mr.; Pedro Armengol, mr. y mercedario; Beato Pedro Canisio, S. J., y Santa Zita, vg.

Concluyen las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

Dia 28 Viernes. — Santos Prudencio, ob. y cfr.; Vital, mr.; Pamfilo, ob., y Santas Valeria, mr.; Teodora, vg. y mr.

Empiezan las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

Dia 29 Sábado. — Santos Pedro del Verona, mr., de la O. de Santo Domingo; Tiquieo, discípulo de San Pablo; Roberto, primer abad del Cister, y Santas Tertula y Antonia, vgs. y mrs.

Puede ganarse indulgencia plenaria visitando una iglesia de la O. de Santo Domingo.

Continúan las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

Dia 30 Domingo IV después de Pascua. — Santos Eutropio é Indalecio, obs. y mrs.; Mariano, lector y mr.; Amador, pbro.; Pedro, monje; Luis de Córdoba, mr.; Lorenzo y Afrodísio, pbros. y mrs.; Pelegrín, servita, y Santas Catalina de Sena, vg. dominica, y Sofía, vg. y mr.

Puede ganarse indulgencia plenaria visitando una iglesia de la O. de Santo Domingo.

Concluyen las Cuarentahoras en Santa Catalina de Sena.

ELS DILLUNS DELS SABATÉS (*)

I

DIFÍCIL, per no dí impossible, resulta averiguá s' origen de certes costums. En es jardí del Luxemburg hey havia un banch, en el cual, desde feya molts d'anys, ningú hey podía seure, tota vegada que á tots aquells qu'heu intentavan los era advertit que no heu fessen, per un centinel-la que feya guardia á dins una garita qu'hey havia su-baix d'un monument qu'estava just devora dit banch.

—Senyó, se llév'; hey ha orde de que no deixem seure ningú aquí, deya es soldat.

Y s'orde que havia estat dada feya molt de temps, quant es banch estava pintat de fresch, encara subsistía. Lo que se vá dispondre á-les-hores porque sa gent no's soyás, passá después per una disposició absurdà y tiránica.

Una cosa consemblant succeheix amb sos dilluns d'els sabatés. ¿Cóm y per quē casi tots els mestres, fadrins y mossos de sabaté no fan feyna els dilluns?

Segons cròniques aplegaminades y venerables, la cosa va essé així.

Quant Nòstro Senyó anava p' el mon, va sentirse un dia, que per cert era un dilluns, molt cansat; tant cansat, que li digué á Sant Pere que l'accompanyava:

—Cerca per aquí qualche lloch ahont pugam

descansá una estoneta, y ahont mos donin un jerricó d'aygo que mos espás sa sét y mitich sa caló que mos aufega.

—Senyó, no veig lloch á posta... perque aquest mal casull qu'hey ha aquí 'prop... es d' un sabaté vey remugadó y mal humorat... y no 's cosa de que ses téues oreyes sentan qualche inconveniençia. Fé un miracle, mon mestre, que serà més fácil que d'aquest sèch arenal surta aygo, que no que deixi de fastomá aqueix taconé *remendón*.

—Aném cap allá, Pere, que tota vegada qu'ell es així còm dius, més necessitat tendrá de mí que nòltros d'ell.

—Senyó, tén en conta...

—Pere, replicá el Senyó, interrompent al sant Apòstol,—ja t' he dit qu'eres homo de poca fe.

Dit això, arribaren á n'es portal de ca 's saboreró, el qual estava en aquell moment esmolant una amb s'altra ses dues *cotxilles*, y fent sa mitja amb molt de dissimulo y amb bastanta malicia y picardía, vá cantá una cansó *burlesca* contra es *calvos*; riayeta y cansó que no varen passá per alt á sant Pere, el qual entre dents y amb tò de resignació digué:

—Bòn principi!

—¿Quē s' hi ofereix? bona gent, va preguntarlos es taconé. No m'entretenegau molt que vaig depressa. ¡Vatua 'l dimoni!

—Donaumos una cadira ó un banch pera seure y un jerricó d'aygo fresca, li vá contestá el Senyó amb véu dolç y molt afable.

Y còm aquella bondat era divina, y sa dulçura santa, degueren desconcertá d'aytal manera á n'es sabaté que no va sobre quē respondre, més traguent dos banquets los oferi á n'els visitants, y agafant llavò una jèrra l'omplí d'aygo ben fresca y la va presentá á n'el Senyó.

—Que riquíssima es aquesta aygo, digué aquest, y donant sa jèrra á sant Pere, hey afagi: bêu Pere.

Sant Pere begué, y después d'haverse torcat els morros amb una de ses puntes de sa capa, vá dí:

—Mil gracies.

—A Déu sian dades, qu'es l'amo de tot, contestá es sabaté.

—Homo, homo, ¿segons veig t'en recordas de Déu qualche vegada? li preguntá el Senyó amb molt d'interés.

—Ja 's segú que m'en record.

—Ja veig jò qu'ests un homo de bé. ¡Ah! y si no jurasses, encara servirías milló á Déu.

—¡Jurá! Treguin contes que no sé lo que me dich!

—Sí; mes els qui t'ascoltan saben lo que senten..., y s'escàndol es el pitjó inimich de ses ànimes; però, vaja, per això no mos hem de bareyá, y en pago d'es bòn aculliment que mos has fet, vèjas lo que desitjas demanarme, qu'estich dispost á concedirtho.

—Senyó, una sola cosa desitx; y es relativa á sa manera còm vuy morí.

—Veam, digués.

—Idò, vuy morí en dilluns, y que la mort me sorprenga en tot es meu seny, vuy dí, clá de cap y sá d'enteniment, por podé pensá tan sols una estona abans de morí.

—Concedit, exclamá el Senyó; y se va despedí amb molts bons mòdos y carinyosament d'es sabaté.

—Senyó, rès de bò sa propòsa aquest homo—digué Sant Pere—amb això de volê morí en dilluns y amb tot es seu coneixement.

(*) Cuento d'En Pep Zahonero, traduit al mallorquí, per N. N.

El Senyó no va contestá paraula, y seguit de sant Pere varen emprendre altra vegada es seu camí, mentrestant qu' es sabaté, martell en mà reblania sa sola, y cantava més content qu' un pasco...

*Esta mañana, madre,
me he constipado,
porque al salir de casa
me encontré á un calvo.*

(Acabardà)

PER MAR

Al resplendor de la lluna
Dins un llaut per la mār,
Bullanguera jovenya
Alegra l' espay cantant.

¿No sentiu eixes cantúries
Tant dolses que dū l' embat
Confuses entre les ones
Qu' engronsan la seuau nau?

Se perden enamorades
Per dins la plaja jugant
Ab l' orejol que les mena
Per los reynes del espay.

¿No sentiu eixa tonada
Tan amorosa y galant?
Pareix cant en primavera
De rossinyols y pinsans.

Ella ve de la barqueta
Que passa per allá 'nvant,
Brandetjada per les ones
Que lleuger alsa l'embat.

Per l' entre llum que la lluna
Deixa com inmens mirall,
Passa y vola falaguera
La jovenya galant.

¡Ay! y aixís brandatjant passan
Les hores, just breus instants,
Com passarells dins l'ausina,
O rossinyols dins canyar.

Que bé al compás de les ones
La tonada van cantant!
«Está la blanca doncella
A la vorera del mar.»

Més, la lluna se va pondre;
La nit son vel desplegá;
Y 'ls estels llavors brillaren
Com no brillavan abans.

▲ poch-poch la jovenya
Ses casons aná acabant...
La nit serena y tranquila
Extengué son vel de pau...

Y llavors mon cò exclamava:
«¡Ay, Deu meu, que sou de gran,
Tot passa, tot se transmuda,
Y sols Vos sempre quedau!»

M. GAYÀ Y BAUZÁ, PvRE.

Atenció

Traduhím del Bolletí Eglesiastich d' esta Diòcessi del 15 del corrent aquest important decret:

DE LA SAGRADA CONGREGACIÓ DE INDULGENCIES

Se concedeixen indulgencies als qui per un quart d' hora llegescan el Sant Evangeli.

Nostro SSm. Senyor el Papa Lleó XIII en Audiencia tenguda dié 13 Decembre de 1898, á proposta del infrascrit Cardenal President de la Sagrada Congregació de Indulgencies y Relliquies Sagrades, benignament concedí Indulgençia de trescents dies, que se pot guanyar una volta cada dia, á tots los feëls de un y altre sexo, que, píe y devotament, al manco durant un quart d' hora, llegescan el Sant Evangèli en una edició revisada y aprovada per la llegítima autoritat: mes, á n' aquells que per espai de tot un mes se ocupassen cada dia en dita lectura, concedí Indulgençia Plenaria en el dia del més en que confessats y combregats, pregassen piadosàment al meteix temps, á Deu, á intenció de Sa Santedad. Las quals indulgencies, manifesta ademés el Romà Pontífice, serán aplicables á las ànimes detengudes dins el foch del Purgatori; y en perpetuo valor sens expedició alguna de Breu.

Donat á Roma per la Secretaría de la meteixa S. Congregació, dia 13 Decembre de 1898.—Fra Hieronim M. Card. Gotti Praef.—† A. Archabisbe Antinoen. Secretari.

EL CENTENARIO DE LOS SEGLARES

La "Asociación de Seglares Católicos de Palma," continuadora de la de "Caballeros y Oficiales," instituida á fines del siglo XVI, es una de las obras de caridad y celo que conocemos, de reglamento más amplio, y más sabiamente estudiado.

Tiene una historia brillante, que quizá algún día extractemos; han pertenecido á ella los hombres más ilustres de Mallorca, que han llevado en algunas ocasiones hasta la heroicidad sus obras caritativas, ora dando generosamente gruesas sumas, ora sacrificando comodidades, y hasta la vida algunos de sus asociados, para cumplir honrosamente su ministerio voluntario.

Hoy, que, por efecto de la corrupción del siglo, hacen muchísima más falta que en los pasados, núcleos de católicos decididos que contrarresten la propaganda demoledora, y lleven á cabo fecundas obras en todas las esferas; hoy, repetimos, arrastra una vida láguida, no por falta de elementos de valía, sino... por otras causas; porque lo cierto es, que apenas es conocida su existencia, y que sus actos no trascienden como en otros tiempos á la vida pública.

Indudablemente esta anómala situación, ha sugerido á algunos asociados entusiastas y celosos la idea de levantar el espíritu de la colectividad, y, como medio, tratan de celebrar este año de una manera digna el tercer centenario de su fundación, que coincidirá con las solemnes festividades de principio de siglo recomendadas por S. S. Idea que ha sido acogida con agrado por la Junta Directiva, presidida por el respectable señor D. Nicolás Dameto, la cual ha nombra-

do inmediatamente una Comisión de Centenario, compuesta del ilustre prócer D. Juan Sureda, como presidente; de los activos señores Singala, director de *El Ancora*, y Tous y Costell, de esta Redacción, como vocales; y del Sr Font (D. José) Secretario de la Directiva, como vocal-secretario.

Esta Comisión se reunió el domingo último tomando como primer acuerdo, antes de discutir el plan del Centenario, fijar como base un presupuesto de gastos de cinco á diez mil pesetas, á cubrir por medio de suscripción voluntaria entre todos los asociados.

Entre los cuales figuran como socios activos, además de los nombrados, personas tan conocidas por su piedad y celo como los Excmos. señores Conde de Ayamans, D. Joaquín Gual de Torrella, D. Mariano de Oleza; los Aguiló (D. Estanislao y D. Juan), los Antich (D. Bartolomé y D. Francisco), D. Nicolás Dameto (hijo), Palou del Reguer (D. Juan), D. Sebastián Font, D. Miguel Rivas de Pina, D. León Carnicer, D. Juan Fortuny, D. Juan Muntaner, D. José Latorre, Don Guillermo Nadal, D. Francisco Bernad, D. Pedro Sampol, D. Ramón Vallespir, D. Juan Feliu, Don Gabriel Ros, D. Bartolomé Ramonell, D. Jaime Frasquet, D. Juan Ferrá, los Massanet (D. Francisco y D. Jerónimo), D. José Ferrer, D. Ignacio Moragues, D. Marcos Picornell, D. Jaime Santaella, D. Miguel Villalonga D. Francisco Busquets, y otros muchos que no recordamos, lo cual nos hace augurar un resultado completamente satisfactorio, y esperar que el Centenario de los Seglares forme época en los anales del catolicismo local.

No somos, por hoy, más explícitos, pero tendremos al corriente á nuestros lectores de la marcha de este interesantísimo movimiento de verdadera regeneración, aplaudiendo con entusiasmo, y poniéndonos en un todo á disposición de los promovedores, si nuestro modesto concurso puede serles de alguna utilidad.

CONSELLS Y ADAGIS AGRÍCOLES

ABRIL

Día 24.—Sembrau hortalisses dins els mayols.

Día 25.—No es tan dols s'Abrial florit que no mos gél qualche nit.

Día 26.—Borró que neix dins s'Abrial no té temps de sé bon ví.

Día 27.—Sembrau canya mel y sindries.

Día 28.—Etsecayau taronjers y limoneres.

Día 29.—Aigos d'Abrial, y al Maitx rohades, fan les anyades.

Día 30.—Sa primavera tardana fá creixe es blat á sa sala.

Bunyols de vent (y pebre couent)

Masons.—¿Y que n'hi ha dins Palma? *El Ancora*, candidament, dijous passat, mos estampá aquesta noticia fresca:

«Al parecer tenemos entre nosotros y nos codeamos con ellos, entre otros, á Lulio, Pelayo, Tell, Crespi, Mazzini 2º, Leonidas, Magallanes, Singer comerciantes; á Beethoven, Ptolomeo, Odón Colón, Kleper, Newton, Aristides, Prim, Galileo, Trinidad, Palma, pilotos; á Thiers, Viriato, Cervantes, Maldonado, industriales; á Leonidas 2º, empleado; á Volney, médico; á Licurgo, Savola y Galileo sastres; á Futton litógrafo; á Graco abogado, á Agripa, Ofinon, Oriente, militares; á Vasco de Gama, pintor; á Padilla, Fuego, plateros; Leonidas 2º, profesor; Ulpiano, relojero=

¡Cero! propietario, etc., etc., añadiendo que todos se llaman hh.: y algunos H.:»

¡Pues! y tots aquests sobre-noms corresponen á ciutans de carn y os que noltros catolichs de Palma favorim acudint al seus tallers y tendes, cultivant ses amistats y, á voltes preferintles á lesdels nostros correlligionaris. ¿Com no s'ha d'engrehir la Masonaria dins *La Sala*, y per totes bandes ahont manetjan la cosa pública?

Ara manca Sra. *Ancora*, que qualche agoserat estampi els noms propis d' aquests germans nostros. Si noltros los sabessim ab seguredat, de cop los sabría tota Mallorca.

Rebut y agrahit:

Revista Contemporánea.—Cuad. VI correspondiente al mes de Marzo p. p.—Contiene valiosos trabajos de los Sres. Pi-dal y Mon, Villa-Urrutia, Angel Laso de la Vega, M. Gil Maestre y otros. (Procuraremos corresponder á la atención de su Director Sr. Alvarez Sereix.) Hemos visto que colaboran, en dicha publicación nuestros amigos Sres. Isern, Fasenrath, Alcover (D. Juan), Frates, y otros.

Repertorio de Buenas Lecturas.—El número d'Abril conté, entre autres trabays interessants y d'oportunitat, *Las malas Lecturas* (extracte del sermó del P. Solá, que publicarem per Suplement)—*Lecturas sacadas de la prensa contemporánea*.—Los patronatos Obreros y la Cuestión social.—¿La Creación de los cadáveres es conveniente?—Escenas del Senatorio, etc.

Tornam recomanar aquesta notabilíssima y moralisadora publicació.

Es Pages Mallorquí.—Revista bilingüe d'Agricultura práctica, dirigida per n'Antoni Garcías Vidal. (Surt de Lluchmajor—dies 10 y 25 de cada més.)

Aquesta nova publicació sembla que pot ser profitosa als conradors mallorquins, si realment logra son fundador y director, amich nostro, ferla essencialment práctica y agradable als petits propietaris de la pagesia. No importa que tenguessim *Pla y Montanya*, pues de les bones publicacions periódiques may en tendrem demés.

Aceptam el camvi y desitjam llargs anys de vida al nou company.

Indicaciones sobre la declamación, per Lorenzo Prohens.

Curioso folleto impreso en italiano y en castellano, para enseñanza de los que se dediquen al arte de la *Opera escénica*. (Edición de lujo.—Imp. de Umbert y Mir.)

Boletín-Revista de la Cámara Agrícola Balear, dirigida per D. José Monlau.—n.º 1.

Agradablement nos ha sorprès aquesta nova, útil y bella publicació, garantida ab la correcta firma del honorable Señor President d'aquella Cámara. En mitj de la farramalla de diaris y periòdichs escrits amb morques y vidriol (*órganos* dels explotadors de l'ignorancia popular y de la criminal indolència dels ciutadans de bona vista que la clucan), el nostre còr mallorquí fá un alè de plér, cada pich que una *Revista* inspirada en sentiments de noble y vertader progrés surt á llum dins Palma, ó mos arriba de l'Espanya.

Vulga Deu que els nostros compatriots, desenganyats de l'oyosa y malahida farsa política y dels seus corifeus desenfredits, s'aprofitin de les ensenyances del nostre Mestre y bon amich Sr. Monlau; imitant sa laboriositat profitosa y ajudant á la regeneració social de la nostra illa un de qual resultats serà l'anar amb auge sa vida agrícola.

Invitats per lo Rnd. Vicari y obrers de l'Iglesia del Pla de Snt. Jordi á la festa religiosa y popular que avuy li dedican amb sermó per Mossen Mateu Rotger, Mestre d' Historia mallorquina, en lo Seminari, veurem d' asistirhi. Mercès per l' atenció.

B. F.

Obra nueva

Indicaciones sobre la declamación

por D. Lorenzo Prohens y Juan

Se vende al precio de UNA peseta en la imprenta de UMBERT Y MIR.—Cadena de Cort, n.º 11, y en las principales librerías de esta capital,

Imprenta de Umbert y Mir.—1899.